

Hieronder kan je een voorbeeld vinden van een verhaal dat toegankelijker gemaakt werd. Zoals je kan zien, zijn sommige zinnen korter gemaakt. Samengestelde zinnen worden vaak vervangen door enkelvoudige zinnen. Sommige woorden worden vervangen, weggelaten of ondersteund door extra uitleg. Kernwoorden, zoals duikboot en piraat, worden zeker niet uit de weg gegaan, maar eerder extra herhaald. Eerder literaire zinnen worden directer geformuleerd.

De schat van Pierewaai : originele versie (uit : Ik & Ko. Uitgeverij Zwijsen Educatief, 2001)

“Heb je het al gezien?” vragen de mensen aan elkaar. “Er ligt een duikboot in zee, met een piraat erin.” Piet rent naar de zee. Zou het waar zijn? Een echte piraat? Toevallig wil hij later ook piraat worden!

Boven op een duin blijft hij staan en kijkt in de verte. Normaal ziet Piet op het eiland waar hij woont alleen maar de zee. Maar nu komt er achter de golven iets vandaan. Wat is het? Het is zwart met wit en het wappert... het is een piratenvlag! De vlag steekt uit een duikboot. Van de duikboot is bijna niets te zien, want die ligt onder water. Piet heeft een roeibootje, een piepklein roeibootje. Hij sleept het naar zee en springt erin. “Piet!” roepen de mensen op het strand angstig. “Ga er niet heen! Zo’n gevaarlijke piraat! Kom terug!”

Maar Piet komt niet terug. Hij is niet bang. En als je niet bang bent, kan je niks gebeuren. Piet moet hard roeien, want het waait heel hard en de golven zijn hoog. Eindelijk is Piet er. Hij stapt op de duikboot en klopt op de deur. ‘Hallo! Is er iemand thuis?’ Dan hoort hij iets: iemand snikt, brult, giert, loeit... die iemand is verschrikkelijk aan het huilen.

“Meneer de piraat!” roept Piet. Opeens valt hij bijna, want de duikboot komt boven water. Dan gaat de deur open. Piet kijkt recht in een gezicht met één oog en één ooglap. Het lapje is nat.

“Dag meneer,” zegt Piet beleefd. “Kan ik u helpen?”

“Ik ben geen meneer! Ik ben een piraat!” brult de piraat. “En kom eerst binnen. Straks zinken we nog.” Piet klimt naar binnen.

“Waarom vaart u in een duikboot?” vraagt hij.

“Ik moet wel,” zegt de piraat. Mijn eiland is gezonken. Het is helemaal weg.” Hij laat een oude kaart zien en tikt erop. “Kijk, hier. Precies hier was het eiland waar mijn opa Pierewaai zijn schat begraven heeft, naast de kerktoren. Maar het hele eiland is gezonken. Er is alleen nog maar de zee.”

“Pierewaai?” vraagt Piet.

“Heb je nog nooit gehoord van Pierewaai de Piraat? Iedereen was bang voor hem. En hij had een grote schat. Die is nu van mij.”

Onder de duikboot zit een raam. Je kunt er vissen voorbij zien zwemmen. Ze kijken er samen door. “Zie je ergens een kerktoren?” vraagt de piraat. “De schat ligt naast de kerktoren.”

De piraat laat zijn duikboot dieper zinken. Water, vissen, zeewier en dan de bodem... maar er is geen kerktoeren op de bodem van de zee. "Weet u zeker dat u hier moet zijn?" vraagt Piet. "Kijk dan zelf!"

Piet kijkt op de kaart. Er is een eiland: het schateiland. Maar het lijkt precies op het eiland van Piet. Alles wat hij kent staat erop. Piet denkt na. Opeens weet hij het. "Ik weet waar uw eiland gebleven is," zegt hij tegen de piraat. "Zeg op!" brult de piraat en hij haalt zijn neus op. "Uw eiland is niet gezonken. Het ligt nu alleen ergens anders. Vorig jaar is er een grote storm geweest. Die heeft uw eiland weggeblazen, een heel eind verderop. Het is het eiland waar ik woon!"

De piraat huilt nu niet meer. "Dus..." Vlug stuurt hij de duikboot weer naar boven, totdat ze de wolken zien. Piet wijst. Nu lacht de piraat breed. Hij steekt zijn hand uit.

"Bedankt maatje. Vannacht komt er weer een storm. Dan zit iedereen in huis, en dat komt goed uit. Want vannacht ga ik mijn schatkist opgraven. Als je wilt, mag je meehelpen." Piet knikt.

"Ik wou toch al piraat worden," zegt hij. "Maar ik heb alleen een roeibootje."

"Een roeiboot is een goed begin," vindt de piraat. "En je mag de helft van mijn schat hebben."

Piet knikt blij: "Dan kan ik een ooglapje kopen!"

Vereenvoudigde versie:

"Zie je dat?" vragen de mensen.

"Een duikboot. Een duikboot met een piraat." Piet rent naar de zee. Een echte piraat? Piet wil later ook piraat worden! Piet kijkt, maar hij ziet alleen maar de zee.

Dan ziet hij iets achter de golven. Wat is het? Het is zwart met wit... het is een vlag! Een piratenvlag! De vlag staat op de duikboot, maar de duikboot zie je bijna niet. De duikboot ligt onder water. Piet heeft een roeibootje, een heel klein bootje. Hij springt in het bootje. Hij wil naar de piraat varen.

"Piet!" roepen de mensen bang. "Ga niet naar de piraat! De piraat is gevaarlijk! Kom terug!"

Maar Piet komt niet terug. Hij is niet bang. Piet moet hard roeien, want het waait heel hard en de golven zijn hoog. Dan is Piet bij de duikboot van de piraat. Hij stapt op de duikboot en klopt op de deur.

"Hallo! Is er iemand thuis?" roept Piet.

Dan hoort hij iets. In de duikboot huilt iemand heel hard. "Meneer de piraat!" roept Piet. Opeens valt hij bijna. De duikboot komt boven water. Dan gaat de deur open. Piet ziet een meneer met één oog. Op het andere oog zit een ooglapje. "Dag meneer," zegt Piet. "Kan ik u helpen?"

"Ik ben geen meneer! Ik ben een piraat!" roept de piraat.

"En kom eerst eens binnen. Straks zinkt de boot nog." Piet klimt in de duikboot.

"Waarom vaart u in een duikboot?" vraagt hij.

“Ik moet wel,” zegt de piraat. “Ik woon op een eiland, midden in de zee. Maar mijn eiland is er niet meer. Het is weg. Het ligt helemaal op de bodem van de zee.”

De piraat laat een oude kaart zien. “Kijk, hier ligt de schat van mijn opa. Opa Pierewaai. De schat ligt naast de toren. Maar het eiland is weg. Er is alleen nog maar zee.”

“Opa Pierewaai?” vraagt Piet.

“Ken je hem niet? Pierewaai de Piraat? Iedereen was bang voor hem. En hij had een grote schat met geld en goud en zilver. Al dat geld en goud en zilver is nu van mij.”

Onder in de duikboot zit een raam. Er zwemmen vissen voorbij. De piraat en Piet kijken naar buiten. “Zie je ergens een toren?” vraagt de piraat. “De schat ligt naast de toren.”

De piraat gaat verder naar beneden met zijn boot. Ze gaan steeds dieper in het water van de zee. Piet ziet water en vissen en de bodem van de zee... maar er is geen toren.

“Ik denk dat de schat hier niet is,” zegt Piet. “Kijk dan zelf op de kaart!” zegt de piraat. Piet kijkt op de kaart. Hij ziet de zee en hij ziet een eiland: het eiland met de schat van Pierewaai. Piet woont ook op zo’n eiland. Het ziet er precies hetzelfde uit. Piet denkt na. Opeens weet hij het.

“Ik weet waar het eiland met de schat is,” roept Piet.

“Zeg op!” roept de piraat.

“Het eiland is niet weg,” zegt Piet. “Het ligt alleen niet meer hier. Het ligt nu daar. De storm heeft het eiland weggeblazen. Het is nu mijn eiland. Ik woon op het eiland met de schat!

De piraat huilt nu niet meer. Vlug gaat hij met de duikboot naar boven, totdat ze boven water zijn. Piet wijst naar een eiland. Het is het eiland waar Piet woont. Nu lacht de piraat.

“Bedankt Piet. Vannacht ga ik mijn schatkist zoeken. Wil je me helpen?” Piet wil wel helpen.

“Ik wil ook piraat worden,” zegt hij. “Maar ik heb geen duikboot. Ik heb alleen een klein bootje.” “Een klein bootje is ook goed,” vindt de piraat. “En je mag de helft van het geld en het goud en het zilver hebben.”

Piet is blij. “Dan kan ik een ooglapje kopen!” zegt hij.